



Liikenne- ja
viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan ilmastopoliittinen ohjelma (ILPO)

Harri Pursiainen, liikenne- ja viestintäministeriö

TransEco –tutkimusohjelman aloitusseminaari 4.11.2009



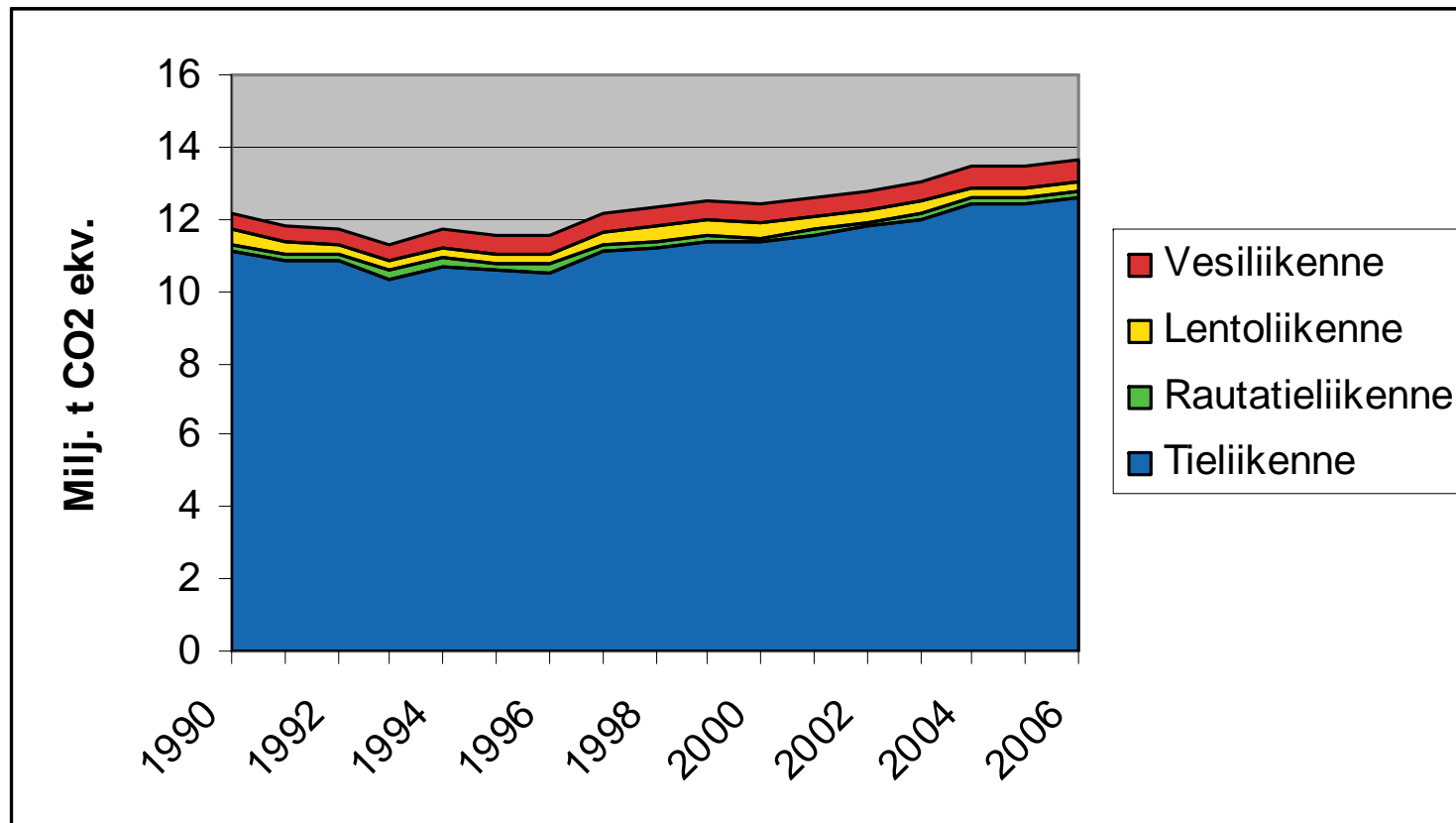
Liikenteen kasvihuonekaasupäästöt

- Kotimaan liikenteestä 13,7 Mt kasvihuonekaasuja v. 2007
- Liikenteen osuus kaikista Suomen päästöistä 20 %
- Päästöt kasvoivat 14 % vuosina 1994-2007
- Ilman uusia toimia kasvua 0,5 Mt (4 %) v. 2020 mennessä
- Yli 90 % kotimaan liikenteen päästöistä tieliikenteessä:
 - 60 % henkilöautoista
 - 36 % paketti- ja kuorma-autoista
- Rautatieliikenteestä 1 %, lentoliikenteestä 2 % ja vesiliikenteestä 4 %

Liikenteen päästöt 1990-2007

(pl. kv. liikenne ja rautateiden energiantuotanto)

Lähde: Tilastokeskus ja VTT



Liikenteen tavoitteet

- Päästöt v. 1990 tasolla v. 2008–2012 (Kioto)
- Vähennettävä päästöjä 16 % päästökauppasektorin ulkopuolella (ml. liikenne) v. 2005 – 2020 (EU)
- Liikenteelle 15 %:n vähennystavoite (ilmasto- ja energiasstrategia)
- Liikenteen päästöjä leikataan 10 % uusiutuvalla energialla
- **Lisäksi päästöjä on leikattava muilla toimilla**
 - 2,3 milj. t *nykytasoon* verraten
 - 2,8 milj. t *v. 2020 arvioituun tasoon* verraten

Liikenne- ja viestintähallinnon ilmastopoliittinen ohjelma

- Tavoitteena suuret päästövähennykset elinkeinoelämässä, hallinnossa ja ihmisten arjessa liikenne- ja viestintäpolitiikan avulla
- Liikenteen päästöjä leikataan 2,8 miljoonalla tonnilla vuoden 2020 arvioituun päästötasoon verrattuna
- Liikenteen ja viestinnän infrastruktuurin rakentamisessa ja hoidossa sopeudutaan ilmastonmuutokseen

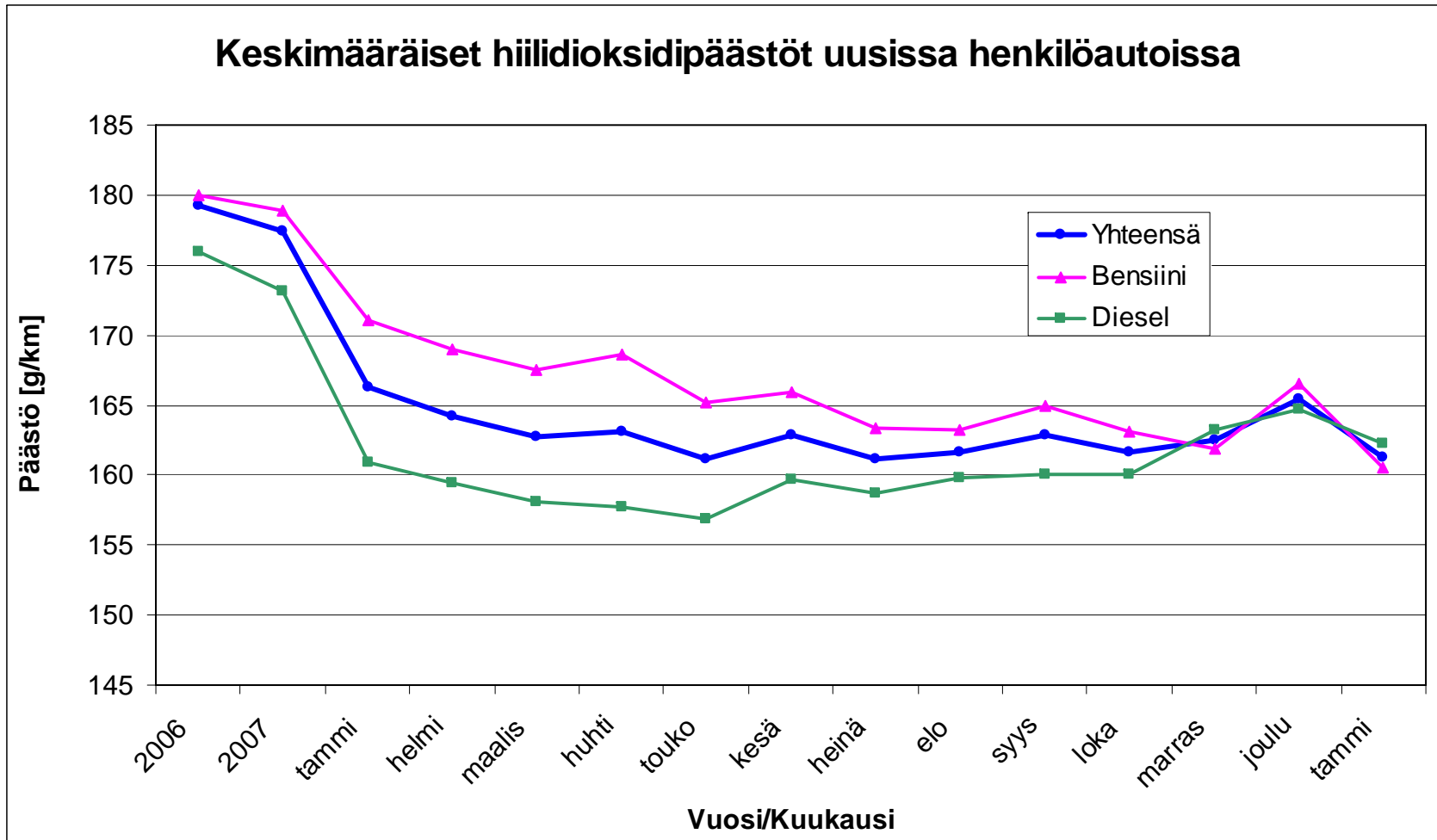
Ohjelman kuusi kohtaa

1. Henkilöautokantaa uudistetaan
2. Liikenteen energiatehokkuutta parannetaan
3. Kaupunkiseutujen henkilöliikenteen kasvu ohjataan ympäristön kannalta edullisempiin kulkumuotoihin
4. Tietoyhteiskunta- ja viestintäpolitiikalla tuetaan ilmastotavoitteiden saavuttamista
5. Liikenteen taloudellisista ohjauskeinoista päätetään v. 2012
6. Ilmastonmuutokseen sopeudutaan

1. Henkilöautokantaa uudistetaan

- V. 2020 uusien henkilöautojen päästöt EU-tavoitteiden mukaisiksi (164 g/km → 95 g/km) ja autokannan keskimääräiset CO₂-päästöt 180 g/km → 138 g/km (autokannan uusiuduttava 7 %/v.)
- Keinot:
 - autoveron CO₂-porrastuksen vaikutusten seuranta ja tarvittaessa porrastuksen jyrkentäminen
 - ajoneuvojen energiamerkintäjärjestelmä
 - ajoneuvoveron CO₂-porrastus (vuodesta 2010 alkaen)
- **Potentiaali: 2,1 – 2,4 milj. t**

Henkilöautojen ominaispäästöjen kehitys vuosina 2006-2009



2. Liikenteen energiatehokkuutta parannetaan

- Säästetään 9 % energiaa tavara- ja joukkoliikenteen energiatehokkuussopimuksilla ko. yritysten toiminnassa
- Parannetaan energiatehokkuutta koko liikennesektorilla
- Keinot:
 - energiatehokkuussopimukset
 - taloudellisen ajotavan koulutus
 - energiatehokkuuden huomioiminen liikenteeseen liittyvissä hankinnoissa
 - älykäs liikenne
- **Potentiaali: 0,3 milj. t**

3. Kaupunkien henkilöliikenteen kasvu ympäristölle edullisempiin kulkumuotoihin

- V. 2020 tehdään 100 milj. joukkoliikennematkaa ja 300 milj. kävely- ja pyöräilymatkaa nykyistä enemmän (= + 20 %)
- Keinot:
 - maankäytön ja liikenteen yhteensovittaminen erityisesti kasvavilla kaupunkiseuduilla
 - väyläinvestointien suuntaaminen joukkoliikennettä ja kevyttä liikennettä tukeviin kohteisiin
 - joukkoliikennelain kehittäminen
 - joukkoliikenteen kehittämisohjelma (ml. joukkoliikenteen tuen lisäys) (15 M€ v. 2010, 20 M€ v. 2011 ja 32 M€ v. 2012 – 2015)
 - liikkumisen ohjaus (organisointi + resurssit) (3 M€ / vuosi)
 - kevyen liikenteen strategia
- **Potentiaali: 0,3 milj. t**

4. Tietoyhteiskunta- ja viestintäpolitiikalla tuetaan ilmastotavoitteiden saavuttamista

- Viestintä aiheuttaa vähän päästöjä, mutta auttaa yhteiskuntaa vähentämään niitä elinkeinoelämässä, hallinnossa ja kansalaisten arjessa
- Edistetään suunnitelmallisesti palveluiden sähköistämistä ja tietoyhteiskunnan palveluiden käyttöä
- **Potentiaali selvitetään v. 2009 – 2011**

5. Liikenteen taloudellisista ohjauskeinoista päätetään v. 2012

- Jos tavoitetta ei saavuteta toimilla 1 – 4 , liikennemääriin ja kulkumuotoihin vaikutetaan suoralla taloudellisella ohjauksella
- Keinoja ovat mm. polttoaineverot ja tienkäyttömaksut
- Päätökset ohjauskeinoista viimeistään v. 2012
- Kööpenhaminan mahdolliset päästötavoitteet otetaan huomioon

6. Ilmastonmuutokseen sopeudutaan

- Ilmastonmuutos ei saa heikentää liikenteen ja viestinnän palvelutasoa
- Infrastruktuurin rakentamisen ja ylläpidon ohjeet päivitetään
- Suunnitellaan toimintaa poikkeustilanteissa
- Panostetaan tutkimukseen (Ilmatieteen laitos ym.)
- Hyödynnetään ilmastonmuutoksen liikenteen ja viestinnän toimialoille tuomat mahdollisuudet

ILPO ja TransEco

- ILPO on otettu huomioon TransEcon suunnittelussa ja hankkeiden valinnassa
- TransEcosta tietoa ILPO:n tueksi:
 - ajoneuvoteknologioiden hyödyt, haitat ja yleistymisskenaariot
 - polttoainevaihtoehtojen hyödyt, haitat ja arviot yleistymisestä
 - tietotekniset ratkaisut liikenteessä
 - jne.